

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022

Geography (Optional) Paper-VII

GEOO7: Evolution of Geographic Thought

Day and Date: Wednesday, 14/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 ---- is known as the father of history.
 a) Pythagoras   b) Herodotus   c) Eratosthenes   d) Hipparchus
- 2 Saptakhande (Seven continent) and Saptasamudra (Seven seas) around them was the concept of the world by the ----thinkers.
 a) Greek   b) Roman   c) Arab   d) Indian
- 3 The first accurate measurement of the circumference of the earth was made by ----
 a) Pythagoras   b) Aristotle   c) Eratosthenes   d) Hipparchus
- 4 ---- was came to India in 1333 during the rules of Sultan Muhammad Tukulgha.
 a) Al Biruni   b) Al Idrisi   c) Ibn Battuta   d) Ibn Khaldun
- 5 Aryabhatiya was written by ----. a) Aryabhata   b) Brahmagupta   c) Varahamihiraa   d) Bhaskaracharya
- 6 Cosmos was written by ----.
 a) Alexander von Humboldt   b) Vidal de La Blache   c) Halford Mackinder   d) W. M. Davis
- 7 ---- is known as the founder of the British school of Geography.
 a) Alexander von Humboldt   b) Vidal de La Blache   c) Halford Mackinder   d) W. M. Davis
- 8 In 1830, the Royal Geographical Society was founded in ----.
 a) Britain   b) America   c) Germany   d) France
- 9 ---- showed that temperature decreases with increasing height above sea level.
 a) Alexander von Humboldt   b) Vidal de La Blache   c) Halford Mackinder   d) W. M. Davis
- 10 The concept of small geographical areas (Pays) was introduced by ----.
 a) Alexander von Humboldt   b) Vidal de La Blache   c) Halford Mackinder   d) W. M. Davis

- 11 Concept of dualism was firstly introduced by----
a) Herodotus b) Aristotle c) Stabo d) Bernhard Varenius
- 12 ---- Geography included all geographical knowledge in modern period.
a) Historical b) Contemporary c) Regional d) General
- 13 ----- is considered as the founder of neo-determinism/environmentalism.
a) Ratzel b) Aristotle c) Stabo d) Bernhard Varenius
- 14 ----- said that man is a product of the earth's surface.
a) Ratzel b) Ellen Semple c) Stabo d) Bernard Verenius
- 15 ---- firstly proposed the theory of Possibilism.
a) Ratzel b) Lucian Febvre c) Stabo d) Bernhard Varenius

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Contribution of Al Biruni in geography
- 2 Contribution of Bhaskaracharya in geography
- 3 British School of Geography
- 4 General Geography

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the causes of the development of geography during the Greek period.
- 2 Explain Cycle of Erosin
- 3 Explain concept of Determinism
- 4 Difference between General Geography and Regional Geography

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the geographical contribution of Roman thinkers.
- 2 Write the geographical contribution of Alexander von Humboldt.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ---- यांना इतिहासाचा जनक म्हणून ओळखतात.
अ) पायथागोरस ब) हिरोडोटस क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस

- 2 सप्तखंडे व त्यांभोवती असलेले सप्तसमुद्र अशी ----- विचारवंतांची जगाबद्दलची संकल्पना होती.
अ) ग्रीक ब) रोमन क) अरब ड) भारतीय
- 3 पृथ्वीच्या परिघाचे अचूक मापन सर्वप्रथम ---- यांनी केले
अ) पायथागोरस ब) अरिस्टॉटल क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
- 4 ----- हा 1333 मध्ये सुल्तान मुहम्मद तुकलघाच्या काळात भारतात आला.
अ) अल बिरुनी ब) अल इद्रिसी क) इब्न बतूता ड) इब्न खाल्दून
- 5 आर्यभटीय हा ग्रंथ ----- यांनी लिहला.
अ) आर्यभट ब) ब्रह्मगुप्त क) वराहमिहीर
- 6 कॉसमॉस हा ग्रंथ ----- यांनी लिहला.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 7 ----- यांना ब्रिटीश भौगोलिक सांप्रदायाचा संस्थापक म्हणून ओळखले जाते.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 8 1830 मध्ये रॉयल जिऑग्राफीकल सोसायटीची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.
अ) ब्रिटन ब) अमेरिका क) जर्मनी ड) फ्रांस
- 9 ----- यांनी समुद्रसपाटीपासून जसजसे उंच जावे तसतसे तापमान कमी होते हे दाखवून दिले.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 10 लघु भौगोलिक क्षेत्र (pays) संकल्पना ----- यांनी मांडली.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 11 ---- यांनी द्वैतवाद ही संकल्पना सर्वप्रथम मांडली.
अ) हिरोडोटस ब) अरिस्टॉटल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 12 ---- भूगोलामध्ये आधुनिक काळातील सर्व भौगोलिक ज्ञानाचा समावेश होता.
अ) ऐतिहासिक ब) समकालीन क) प्रादेशिक ड) सामान्य
- 13 ----- यांना नव निश्चयवादाचा/पर्यावरणवादाचा संस्थापक मानतात.
अ) रॅटझेल् ब) अॅरिस्टॉटल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 14 ----- यांनी मानव पृथ्वीच्या पृष्ठभागाची उत्पत्ती आहे असे म्हटले.
अ) रॅटझेल् ब) एलेन सेंपल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 15 सर्वप्रथम ---- यांनी संभववाद ही विचारप्रणाली मांडली.
अ) रॅटझेल् ब) लुशीयन फेबवरे क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 अल बिरुनी यांचे भूगोलातील योगदान
- 2 भास्कराचार्य यांचे भूगोलातील योगदान

3 ब्रिटन भौगोलिक संप्रदाय

4 सामान्य भूगोल

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 ग्रीक कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.

2 क्षरणचक्र संकल्पना स्पष्ट करा.

3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.

4 सामान्य भूगोल व प्रादेशीक भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 रोमन विचारवंतांचे भौगोलिक योगदान स्पष्ट करा.

2 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct./Nov.-2022
Geography (Optional) Paper-VII
GEOO7: Evolution of Geographic Thought

Day and Date: Wednesday, 14/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ---- यांना इतिहासाचा जनक म्हणून ओळखतात.

अ) पायथागोरस ब) हिरोडोटस क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस

Option 2

2 सप्तखंडे व त्यांभोवती असलेले सप्तसमुद्र अशी ----- विचारवंतांची जगाबद्दलची संकल्पना होती.

अ) ग्रीक ब) रोमन क) अरब ड) भारतीय

Option 4

3 पृथ्वीच्या परिघाचे अचूक मापन सर्वप्रथम ---- यांनी केले

अ) पायथागोरस ब) अरिस्टॉटल क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस

Option 3

4 ----- हा 1333 मध्ये सुल्तान मुहम्मद तुकलघाच्या काळात भारतात आला.

अ) अल बिरुनी ब) अल इद्रिसी क) इब्न बतूता ड) इब्न खाल्दून

Option 3

5 आर्यभटीय हा ग्रंथ ----- यांनी लिहला.

अ) आर्यभट ब) ब्रह्मगुप्त क) वराहमिहीर

Option 1

6 काँसमॉस हा ग्रंथ -----यांनी लिहला.

अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस

Option 1

7 ----- यांना ब्रिटीश भौगोलिक सांप्रदायाचा संस्थापक म्हणून ओळखले जाते.

अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस

Option 3

8 1830 मध्ये रॉयल जिऑग्राफीकल सोसायटीची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.

अ) ब्रिटन ब) अमेरिका क) जर्मनी ड) फ्रांस

Option 1

9 -----यांनी समुद्रसपाटीपासून जसजसे उंच जावे तसतसे तापमान कमी होते हे दाखवून दिले.

अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस

Option 1

10 लघु भौगोलिक क्षेत्र (pays) संकल्पना ----- यांनी मांडली.

अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस

Option 2

11 ---- यांनी द्वैतवाद ही संकल्पना सर्वप्रथम मांडली.

अ) हिरोडोटस ब) अरिस्टॉटल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Option 4

12 ---- भूगोलामध्ये आधुनिक काळातील सर्व भौगोलिक ज्ञानाचा समावेश होता.

अ) ऐतिहासिक ब) समकालीन क) प्रादेशिक ड) सामान्य

Option 2

13 -----यांना नव निश्चयवादाचा/पर्यावरणवादाचा संस्थापक मानतात.

अ) रॅटझेल ब) अॅरिस्टॉटल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Option 1

14 ----- यांनी मानव पृथ्वीच्या पृष्ठभागाची उत्पत्ती आहे असे म्हटले.

अ) रॅटझेल ब) एलेन सेंपल क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Option 3

15 सर्वप्रथम ----- यांनी संभववाद ही विचारप्रणाली मांडली.

अ) रॅटझेल ब) लुशीयन फेबवरे क) स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 अल बिरुनी यांचे भूगोलातील योगदान

Ans:

2 भास्कराचार्य यांचे भूगोलातील योगदान

Ans:

3 ब्रिटन भौगोलिक संप्रदाय

Ans:

4 सामान्य भूगोल

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 ग्रीक कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.

Ans:

2 क्षरणचक्र संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

4 सामान्य भूगोल व प्रादेशीक भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 रोमन विचारवंतांचे भौगोलिक योगदान स्पष्ट करा.

Ans:

2 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.

Ans:

*****